

หลักการและการบันทึกบัญชี สินทรัพย์ถาวร

โดย... สำนักมาตรฐานด้านการบัญชีภาครัฐ

1

หัวข้อบรรยาย

1. ความหมายของสินทรัพย์
2. ประเภทของสินทรัพย์
3. นโยบายบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์
4. ระบบสินทรัพย์ถาวร (FA) ในระบบGFMIS
5. การควบคุมภายในเกี่ยวกับสินทรัพย์

2

1.ความหมายของสินทรัพย์

สินทรัพย์ หมายถึง ทรัพยากรที่อยู่ในความควบคุมของหน่วยงานซึ่งเป็นผลจากเหตุการณ์ในอดีตและคาดว่าจะทำให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต หรือศักยภาพในการให้บริการเพิ่มขึ้นแก่หน่วยงาน

*ตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 2

3

2.ประเภทของสินทรัพย์

1. สินทรัพย์หมุนเวียน เช่น เงินสดและเงินฝากธนาคาร เงินอุดหนุนราชการ เงินฝากคลัง ลูกหนี้จากการขายสินค้าและบริการ ลูกหนี้เงินยืม รายได้ค้างรับ วัสดุคงเหลือ เป็นต้น
2. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน เช่น เงินให้กู้ เงินลงทุน ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์(ครุภัณฑ์) สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน สินทรัพย์ไม่มีตัวตน สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

4

3.นโยบายบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์

- ✗ การกำหนดราคาขั้นต่ำ
- ✗ การบันทึกควบคุม
- ✗ การวัดมูลค่า
- ✗ การกำหนดอายุการใช้งาน
- ✗ การเปิดเผยข้อมูลและรายงาน

5

การกำหนดราคาขั้นต่ำ

- ❖ เพื่อควบคุมและแสดงมูลค่าทางบัญชีตลอดอายุการใช้งาน
- ❖ มูลค่าขั้นต่ำตั้งแต่ 5,000 บาทขึ้นไป

6

การบันทึกควบคุมสินทรัพย์

บันทึกควบคุมในทะเบียนคุมทรัพย์สิน

กรณีเป็นครุภัณฑ์ที่มีมูลค่าไม่ถึง 5,000 บาท จะบันทึกบัญชีครุภัณฑ์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์ และควบคุมในทะเบียนโดยไม่ต้องคำนวณค่าเสื่อมราคา สำหรับครุภัณฑ์ที่มีมูลค่าตั้งแต่ 5,000 บาท จะบันทึกบัญชีสินทรัพย์ (ครุภัณฑ์-ระบุประเภท)

บันทึกบัญชีสินทรัพย์และคำนวณค่าเสื่อมราคา (ทยอยรับรู้ค่าใช้จ่ายตลอดอายุการใช้งาน)

7

ทะเบียนคุมทรัพย์สิน

ส่วนราชการ _____

หน่วยงาน _____

ประเภท _____ รหัส _____ ลักษณะ / คุณสมบัติ _____ รุ่น / แบบ _____

สถานที่ตั้ง / หน่วยงานผู้รับผิดชอบ _____ ชื่อผู้ขาย / ผู้รับจ้าง / ผู้บริจาค _____

ที่อยู่ _____ โทรศัพท์ _____

ประเภทเงิน ☐ เงินงบประมาณ ☐ เงินนอกงบประมาณ ☐ เงินบริจาค / เงินช่วยเหลือ ☐ อื่น ๆ

วิธีการได้มา ☐ ตกลงราคา ☐ ประกวตราดา ☐ สอบราคา ☐ วิธีพิเศษ ☐ รับบริจาค

วัน เดือน ปี	ที่เอกสาร	รายการ	จำนวนหน่วย	ราคาต่อหน่วย/ชุด/กลุ่ม	มูลค่ารวม	อายุใช้งาน	อัตราค่าเสื่อมราคา	ค่าเสื่อมราคาประจำปี	ค่าเสื่อมราคาสะสม	มูลค่าสุทธิ	หมายเหตุ

8

ทะเบียนคุมทรัพย์สิน(ตัวอย่าง)

รหัสส/ท (GFMIS) 100000000163

ส่วนราชการ กรมบัญชีกลาง

หน่วยงาน สำนักงานเลขาธิการกรม

ประเภท ครุภัณฑ์สำนักงาน รหัส สต.0001/48 ลักษณะ / คุณสมบัติ แผงวงจรการ์ดสายนอก รุ่น / แบบ -

สถานที่ตั้ง / หน่วยงานผู้รับผิดชอบ ฝ่ายพัสดุ ชื่อผู้ขาย / ผู้รับจ้าง / ผู้รับบริจาค บริษัท พีทีอีอาร์ปอเรชั่น จำกัด

ที่อยู่ 111 ถ.พหลโยธิน เขตพญาไท กรุงเทพฯ โทรศัพท์ 0-2270-0222

ประเภทเงิน ☒ เงินงบประมาณ ☐ เงินนอกงบประมาณ ☐ เงินบริจาค / เงินช่วยเหลือ ☐ อื่น ๆ

วิธีการได้มา ☒ ตกลงราคา ☐ ประกวตราคา ☐ สอบราคา ☐ วิธีพิเศษ ☐ รับปรจิาด

วัน เดือน ปี	ที่ เอก สาร	รายการ	จำนวน หน่วย	ราคาต่อ หน่วย/ชุด	มูลค่า รวม	อายุ ใช้ งาน	อัตรา ค่าเสื่อม ราคา	ค่าเสื่อม ราคา ประจำปี	ค่าเสื่อม ราคา สะสม	มูลค่า สุทธิ	หมายเหตุ
10 ม.ค.48	XXX	ติดตั้งแผงวงจรการ์ดภายนอก	1	80,250	80,250	12 ปี	8.33%	6,687.50	-	80,250	
30 ก.ย. 48		-บันทึกค่าเสื่อมราคา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2548		80,250	80,250			4,836.99	4,836.99	75,413.01	
30 ก.ย. 49		-บันทึกค่าเสื่อมราคา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2549		80,250	80,250			6,687.50	11,524.49	68,725.51	9

ทะเบียนคุมทรัพย์สิน(ตัวอย่าง)

รหัสส/ท (GFMIS) -

ส่วนราชการ กรมบัญชีกลาง

หน่วยงาน สำนักมาตรฐานด้านการบัญชีภาครัฐ

ประเภท ทรัพย์สินสำนักงาน รหัส สปร.0099/49 ลักษณะ / คุณสมบัติ โตะทำงานระดับ7 ร่น / แบบ -

สถานที่ตั้ง / หน่วยงานผู้รับผิดชอบ กลุ่มระบบบัญชีภาครัฐ ชื่อผู้ขาย / ผู้รับจ้าง / ผู้รับบริจาค บริษัทเพอร์นิเจอรี่ไทย จำกัด

ที่อยู่ 9/9 ถ.ประชาสงเคราะห์ เขตดินแดง กรุงเทพฯ โทรศัพท์ 0-2270-0999

ประเภทเงิน ☒ เงินงบประมาณ ☐ เงินนอกงบประมาณ ☐ เงินบริจาค / เงินช่วยเหลือ ☐ อื่น ๆ

วิธีการได้มา ☒ ตกลงราคา ☐ ประกวตราคา ☐ สอบราคา ☐ วิธีพิเศษ ☐ รับปรจาค

[illegible]

ประวัติการซ่อมบำรุงรักษาทรัพย์สิน

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	รายการ	จำนวนเงิน	หมายเหตุ

11

การวัดมูลค่า

- ☐ ราคาทุน
- ☐ ราคายุติธรรม

12

การวัดมูลค่าสินทรัพย์

- บันทึกมูลค่าเริ่มแรกของสินทรัพย์ตามราคาทุนที่เกิดขึ้นในการจัดหาซึ่ง รวมถึงค่าใช้จ่ายในการทำให้สินทรัพย์นั้นพร้อมใช้งานในครั้งแรกประกอบด้วย ราคาซื้อ ภาษีนำเข้า ภาษีซื้อที่เรียกคืนไม่ได้ ต้นทุนในการติดตั้ง
- กรณีจัดสร้างขึ้นเอง บันทึกตามต้นทุนที่เกิดขึ้นจริง รวมค่าแรง วัตถุดิบ
- มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์

การกำหนดอายุการใช้งาน

- ✍ กำหนดเป็นช่วงให้เลือก
- ✍ ให้แต่ละหน่วยกำหนดตามความเหมาะสมกับการใช้งาน

ตารางอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน

ประเภททรัพย์สิน	อายุการใช้งาน (ปี)		อัตราค่าเสื่อม ราคา/ปี (ร้อยละ)	
	อย่างต่ำ	อย่างสูง	อย่างต่ำ	อย่างสูง
1. อาคารถาวร	15	40	2.5	6.5
2. อาคารชั่วคราว / โรงเรือน	8	15	6.5	12.5
3. สิ่งก่อสร้าง				
3.1 ใช้คอนกรีตเสริมเหล็กหรือโครงสร้างเหล็กเป็นส่วนประกอบหลัก	15	25	4	6.5
3.2 ใช้ไม้หรือวัสดุอื่น ๆ เป็นส่วนประกอบ	5	15	6.5	20
4. ครุภัณฑ์สำนักงาน	8	12	8.5	12.5
5. ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	5	8	12.5	20
6. ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ (ยกเว้นเครื่องกำเนิดไฟฟ้าให้มีอายุการใช้งาน 15-20 ปี)	5	10	10	20
7. ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	5	10	10	20

15

ตารางอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน

ประเภททรัพย์สิน	อายุการใช้งาน (ปี)		อัตราค่าเสื่อม ราคา/ปี (ร้อยละ)	
	อย่างต่ำ	อย่างสูง	อย่างต่ำ	อย่างสูง
8. ครุภัณฑ์การเกษตร				
8.1 เครื่องมือและอุปกรณ์	2	5	20	50
8.2 เครื่องจักรกล	5	8	12.5	20
9. ครุภัณฑ์โรงงาน				
9.1 เครื่องมือและอุปกรณ์	2	5	20	50
9.2 เครื่องจักรกล	5	8	12.5	20
10. ครุภัณฑ์ก่อสร้าง				
10.1 เครื่องมือและอุปกรณ์	2	5	20	50
10.2 เครื่องจักรกล	5	8	12.5	20
11. ครุภัณฑ์สำรวจ	8	10	10	12.5
12. ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์และการแพทย์	5	8	12.5	20
13. ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	3	5	20	33

16

ประเภททรัพย์สิน	อายุการใช้งาน (ปี)		อัตราค่าเสื่อม ราคา/ปี (ร้อยละ)	
	อย่างต่ำ	อย่างสูง	อย่างต่ำ	อย่างสูง
14. ครุภัณฑ์การศึกษา	2	5	20	50
15. ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	2	5	20	50
16. ครุภัณฑ์กีฬา/กายภาพ	2	5	20	50
17. ครุภัณฑ์ดนตรี/นาฏศิลป์	2	5	20	50
18. ครุภัณฑ์อาวุธ	8	10	10	12.5
19. ครุภัณฑ์สนาม	2	5	20	50
20. สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน				
20.1 ถนนคอนกรีต	10	20	5	10
20.2 ถนนลาดยาง	3	10	10	33
20.3 สะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก	20	50	2	5
20.4 เขื่อนดิน	20	50	2	5
20.5 เขื่อนปูน	50	80	1.25	2
20.6 อ่างเก็บน้ำ	30	80	1.25	3

17

สูตรการคำนวณค่าเสื่อมราคาวิธีเส้นตรง

ค่าเสื่อมราคา

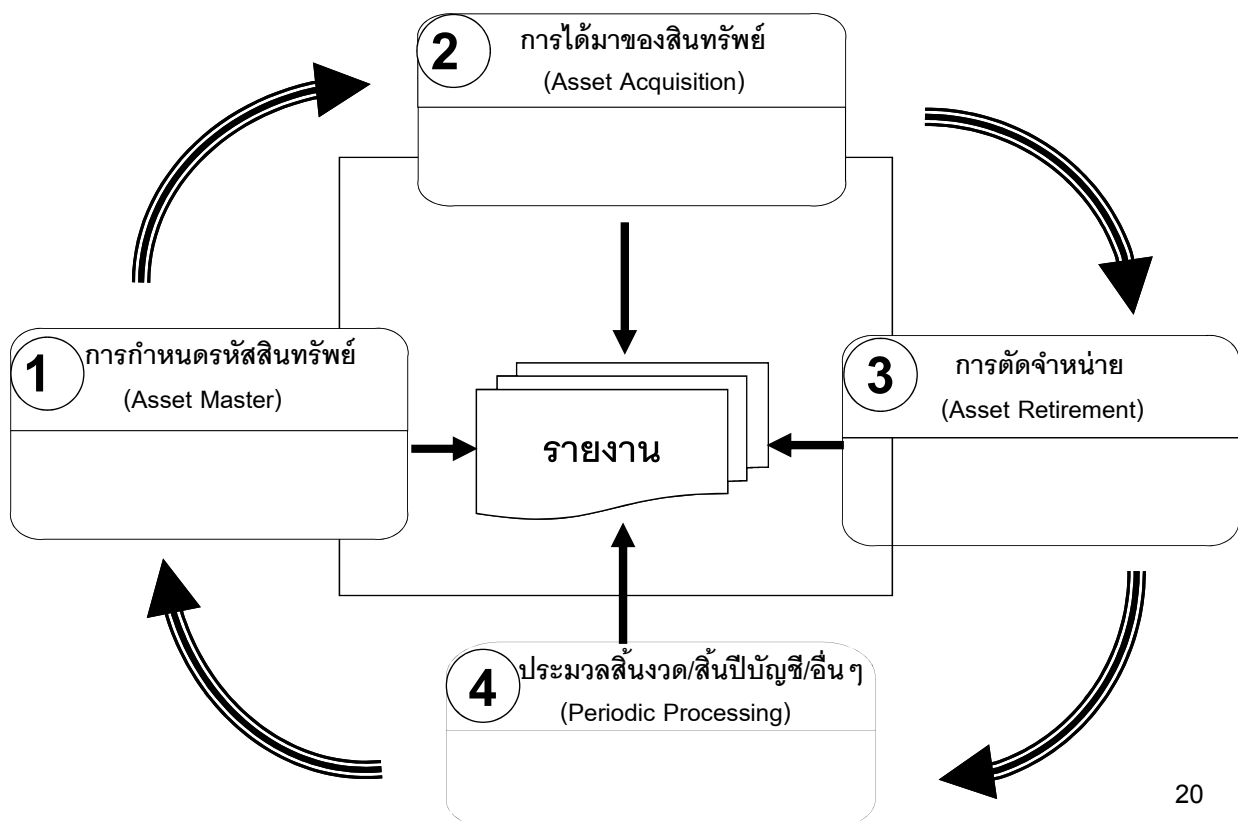
$$= \frac{\text{ราคาทุน}}{\text{อายุการใช้งาน}} \times \frac{\text{จำนวนวันภายในปี}}{365}$$

4.ระบบสินทรัพย์ถาวร (FA) ในระบบ GFMIS

- ภาพรวมระบบสินทรัพย์ถาวร
- การบันทึกบัญชีในระบบสินทรัพย์ถาวร
- การแก้ไขข้อผิดพลาดในระบบสินทรัพย์ถาวร

19

ภาพรวมระบบสินทรัพย์ถาวร

20

ภาพรวมระบบสินทรัพย์ถาวร

1

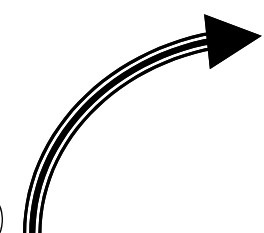
การกำหนดรหัสสินทรัพย์ (Asset Master)

เพื่อให้ระบบออกเลขที่สินทรัพย์รายตัว
ให้รองรับการบันทึกการได้มาของสินทรัพย์
และคำนวณค่าเสื่อมราคาในระบบต่อไป

21

ภาพรวมระบบสินทรัพย์ถาวร

1

การกำหนดรหัสสินทรัพย์
(Asset Master)

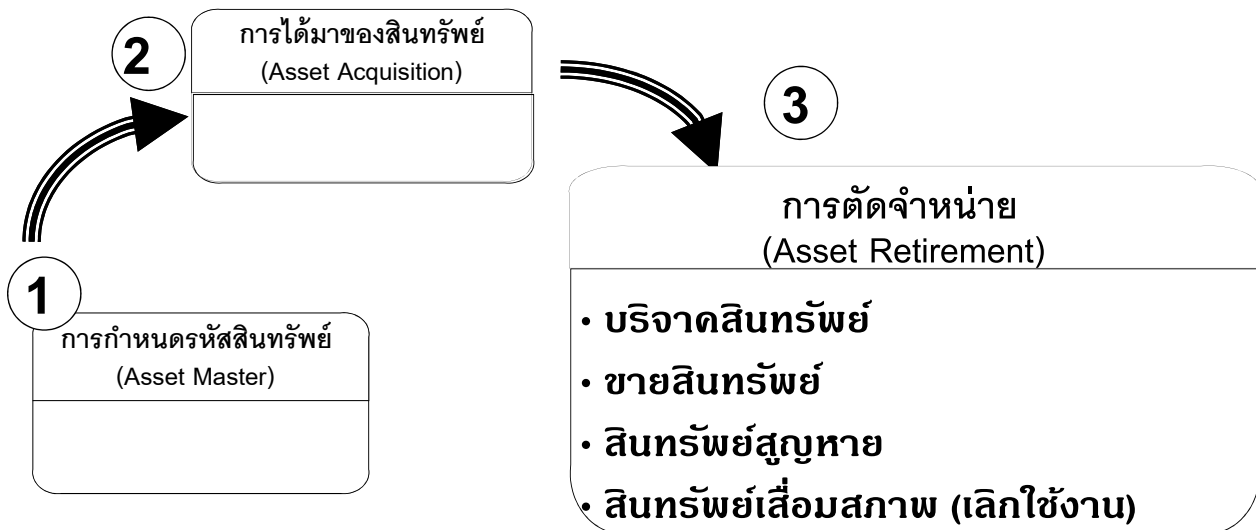
2

การได้มาของสินทรัพย์ (Asset Acquisition)

- บันทึกผ่านระบบจัดซื้อ
- บันทึกรับบริจาค
- รับสินทรัพย์ระหว่างทำเป็นสินทรัพย์
- ปรับปรุง/ต่อเติมสินทรัพย์
- รับโอนสินทรัพย์
- บันทึกรับสินทรัพย์ที่สำรวจพบ

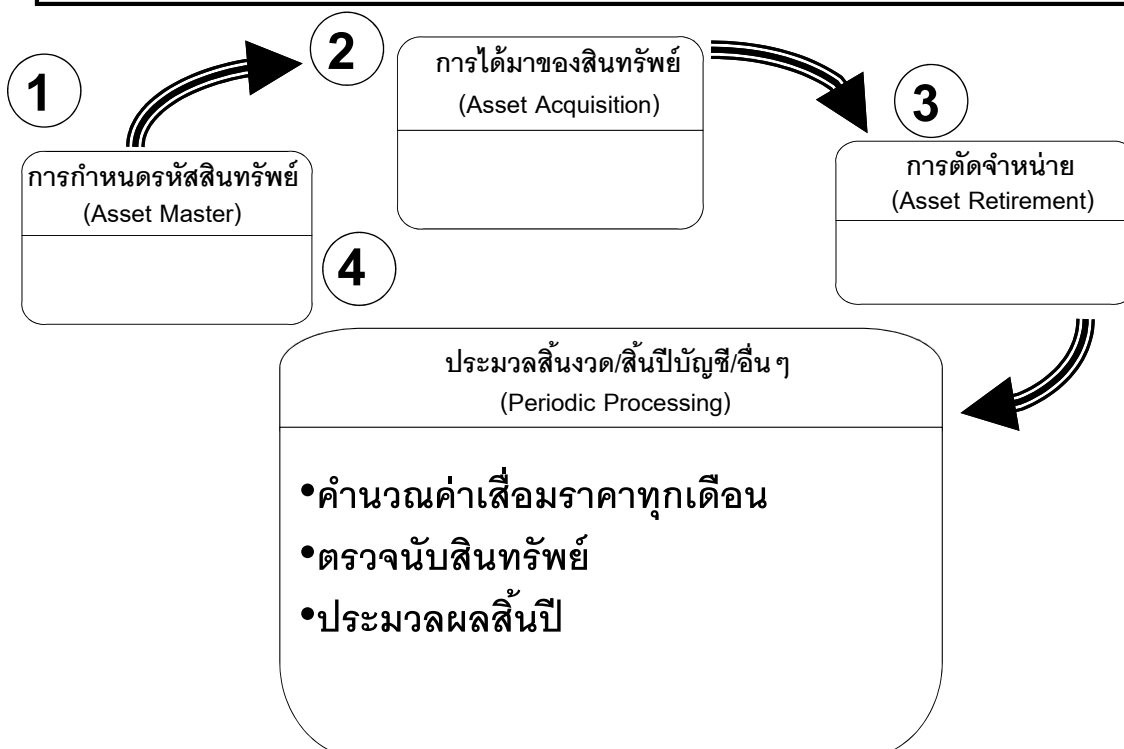
22

ภาพรวมระบบสินทรัพย์ถาวร

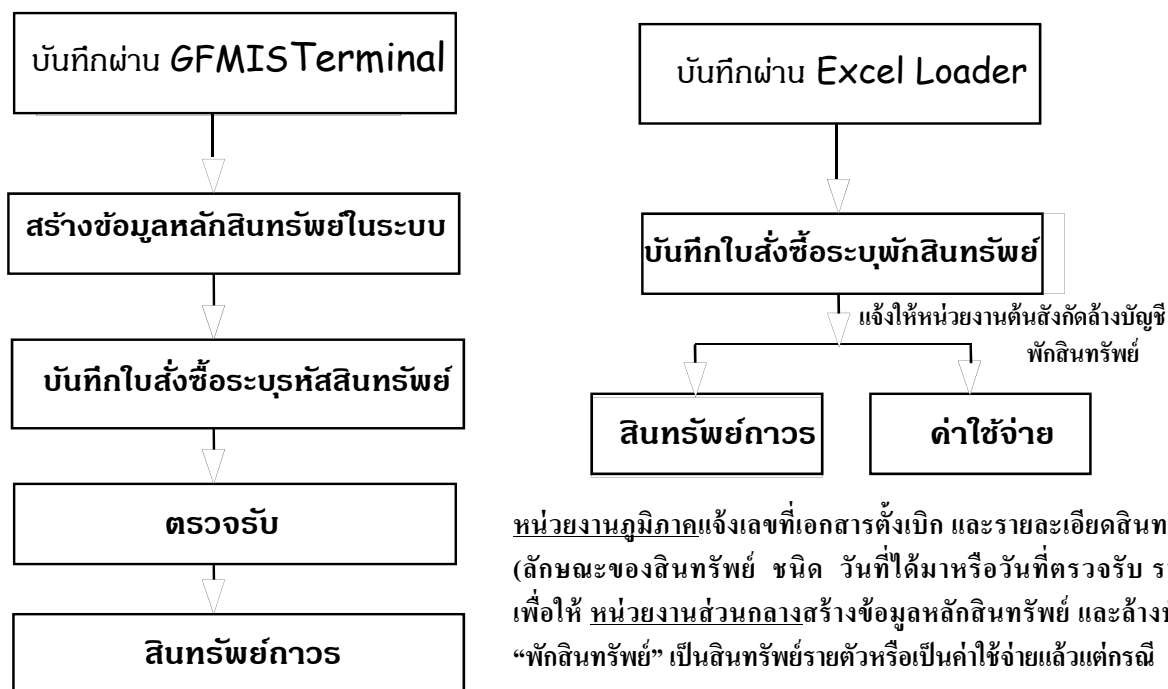
23

ภาพรวมระบบสินทรัพย์ถาวร

24

การบันทึกรับสินทรัพย์ถาวร

25

การควบคุมภายในเกี่ยวกับสินทรัพย์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้แน่ใจว่ามีทรัพย์สินอยู่จริงและครบถ้วน
2. เพื่อให้มีการดูแลรักษาอย่างปลอดภัยเพียงพอ
3. เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า

1. มีการแบ่งแยกหน้าที่
2. มีการอนุมัติให้ดำเนินการโดยผู้มีอำนาจ/คณะกรรมการดำเนินการ
3. มีการทำบัญชีหรือทะเบียนควบคุม
4. มีการวางแผนการจัดหาทดแทน
5. มีการควบคุมค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
6. มีการตรวจนับและตรวจสอบเป็นประจำ